

Christine Angot

O iubire imposibilă

Traducere din limba franceză și note
de Mădălin Roșioru

POLIROM
2016

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Christine Angot, *Un amour impossible*

Copyright © 2015, Christine Angot
All rights reserved

© 2016 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încârcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © Time Life Pictures/Getty Images/Gulliver

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4 ; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

ANGOT, CHRISTINE

O iubire imposibilă / Christine Angot; trad. din lb. franceză și note de
Mădălin Roșioru. – Iași: Polirom, 2016

ISBN: 978-973-46-4903-7

I. Roșioru, Mădălin (trad.; note)

821.133.1-31 = 135.1

Printed in ROMANIA

Contabilul-șef venea din Alger. Familia lui locuia într-una din căsuțele din cărămidă maro-închis și avea o fetiță de vîrstă mea. Mama mă lăsa la ei miercurea dimineață și mă lua înapoi seara. Într-o zi, nu ne-am întors direct acasă. Ea m-a dus într-un birouaș, unde o psiholoagă mi-a pus tot felul de întrebări.

Se făcuse deja noapte.

— Vrei, te rog, să-mi desenezi o familie, Christine?

Când am ieșit din birou, a intrat mama, iar eu am așteptat-o pe culoar. Apoi am mers la mașină.

— Bun. Spune că totul e în regulă. Îți-a cerut să desenezi o familie, mi se pare...

— Da.

— Și totul e în regulă, aşa-i? Mi-a arătat desenul tău. Din desenele copiilor vezi unele lucruri. La tine e foarte bine. Ai desenat tatăl. Deci e foarte bine.

— Păi da, trebuia să desenez o familie!

— Da, și e foarte bine, Christine. Ai făcut bine tatăl. După aceea ai făcut o fetiță, e bine. Apoi ai făcut mama. Ai desenat o familie echilibrată. Este foarte bine.

S-a întors spre mine zâmbind:

— Tatăl l-a făcut foarte mic. E mititel, un omuleț, dar apare. Bravo. Este mic de tot într-un colț de foaie, dar există. Ai făcut o fetiță, aproape cât tatăl de mică. Dar e bine. Pentru că toată lumea e-acolo, toată lumea e la locul potrivit. Și-ai făcut și o mamă. Dar ce mamă... ce mai mamă ai desenat acolo... O mamă... Enormă. Ocupă toată pagina.

Și-a dat capul pe spate și a râs cu poftă.

Stâlpi masivi din beton susțineau cele optsprezecete etaje ale turnului. Formau un peristil imens în jurul holului. Înainte să intre în clădire, trebuia să treci printre acele coloane. Curentii de aer erau foarte puternici. A parcat mașina, am intrat în peristil, ea mergea cu pași grăbiți, protejându-și gâtul cu mâna, cu capul plecat și cu umărri strânși.

— A, la naiba, curentul ăsta! Te doboară!!

Părul ne flutura înapoi din cauza furiei aerului, fustele ni se lipeau de coapse. Înaintam cu greu. Singurul lucru din zona de dezvoltare urbană pe care își îngăduia să-l critice era curentul dintre stâlpii aceia.

În anul în care am împlinit doisprezece ani, școala a organizat o excursie la Veneția. La întoarcere, mama a venit să mă aștepte la gară, sub un cer cenușiu și apăsător. Am discutat în mașină, trecând printre fațadele de ciment de pe boulevard de Bruyas.

— N-ai idee cât de frumos a fost, mamă! E frumoasă Veneția! Minunată. N-ai idee. Știu că a costat mult, dar chiar a meritat efortul. A fost extraordinar.

— Gata-gata să plece toată clasa, și tu voiai să mai rămâi acolo!!!? Aşa?! Totuși!

— Dacă mă întorc, vîi și tu cu mine?

— Vom vedea. Până una-alta, nu vorbesc italienește.

— Dar toți vânzătorii de acolo vorbesc franțuzește. Și-apoi, e vreme frumoasă. Se stă în tricou. Era un soare superb. Pe când aici uite și tu ce vreme năsoală.

— Cred și eu, dac-o compari cu Châteauroux...

- Oricum ar fi, eu nu rămân aici. Voi pleca.
- O, spui aşa, dar poate n-o vei face niciodată!
- Ba da, voi pleca. Vei vedea.
- Aşa e. Voi vedea.

Anul următor, a sunat-o doamna Borgeais, o prietenă de-a ei care lucra la Casa de Contribuții Sociale.

— Repede, repede, Rachel, trebuie să-ți spun ceva. Ah, să-ți zic. Repede. Foarte repede. Să-ți zic. Tatăl micuței doar ce-a telefonat la Casă. Și te-a cerut pe tine. I s-a spus că nu mai lucrezi aici. Că ești la Gireugne. O să te sune. A spus că te sună imediat. De astă te-am sunat să te anunț.

Era după-amiază. Au închis. După câteva minute, telefonul ei țărâia.

— Bună, Rachel, sunt Pierre. Ce mai faci?

Voceata tatălui meu era clară și calmă.

— Foarte bine. Dar tu? Ce mai faci?

Și a ei la fel.

— Te sun pentru că am să-ți spun ceva, Rachel. Probabil voi pleca din Strasbourg și voi fi mai aproape de voi.

Tatăl lui abia ce se pensionase. Michelin îi oferea postul de director.

— Am putea să ne vedem mai ușor, Paris-Châteauroux nu-i foarte departe.

— Da. Ar fi bine.

— Dar tu, Rachel, ce mai faci? Eu... Mă rog, tu... În fine, cum o mai duci?

- Foarte bine. O duc foarte bine.
- Nu e prea greu la spital?
- Dimpotrivă, e foarte bine.
- De cât timp ești în spital, nu știam...
- Nu sunt internată, Pierre. Lucrez aici. Sunt responsabilă cu personalul și secretara medicului director.
- A, minunat. Scuze. Nu înțelesesem.

Era pentru prima oară când ii auzea glasul, din dimineață în care ea-i spusese „acum, pleci”, iar el dispăruse pe drumeag.

Trecuseră cinci ani de când el traversase curtea, eu spunându-i la revedere și numindu-l tată, în timp ce-l priveam cum se-ndepărtează pe trepte, ca un copil care asistă la o scenă, iar ea începuse să plângă în hohote după ce închisese ușa. De atunci, mânia i se domolise.

Aproape că încetase să se mai gândească la el. Evoluase profesional. Își recăpătase încrederea în sine. Dar în plan afectiv nu întâlnise decât bărbați cu care urmările erau limpezi: erau căsătoriți sau nu-i plăceau.

— Aici găsești doar omuleți. Chiar mi-ar plăcea să întâlnesc pe cineva care să aibă peste un metru șaptezeci și cinci.

Cumpăra revista *Le Chasseur français*, cu specific vânătoresc, pescăresc și de bricolaj, care publica și anunțuri matrimoniale.

— Sunt foarte fericită ca mamă. Dar nu sunt numai mamă. Am și o viață de femeie. Trebuie să-mi trăiesc viața de femeie. Mă bucur mult că te am, dar tu ești o

fetiță, înțelegi? Ești fetița mea. Nu e același lucru. Mi-ar plăcea să întâlnesc un domn de vîrstă mea. Înțelegi?

— De ce nu e același lucru? Pentru că eu sunt copil?

— Nu-i același fel de iubire. E greu de explicat. Am nevoie să am o viață de femeie. O femeie are nevoie să fie iubită de un bărbat.

— Îți se pare că n-ai o viață de femeie?

— Ba nu, bineînțeles că am o viață de femeie. Dar nu e completă. În viața mea sunt singură, ca adultă. Trebuie să-mi trăiesc viața. Să iau decizii. Să plec în vacanță, să împărtășesc lucruri cu cineva de vîrstă mea. Vezi și tu că, în afară de Nicole, oamenii pe care îi știm trăiesc toți în cuplu. Oamenii mari au nevoie de alți oameni mari, ca să vorbească. Înțelegi?

— Dar și noi două vorbim.

— Așa e, Christine. Și tu ești marea fericire a vieții mele. Nu știu ce m-aș face fără tine...

— Te iubesc, mamă.

— Și eu, căprioara mea. Mult-mult. Dar nu e același fel de iubire. Înțelegi?

— Care e mai puternică?

— Nu e nici una mai puternică. Nu-s de același fel. Sunt la fel de puternice, și una, și alta. Dar sunt diferite. Nu seamănă între ele. Înțelegi?

— Nu. Nu prea. Nu văd diferența.

— Păi, cum să-ți explic? Iubirea pentru copilul tău e o iubire foarte, foarte mare. Imensă. Cu siguranță cea mai mare, dacă ar trebui să spunem cu adevărat care este cea mai mare. Dar nu este de același fel.

— Ce sunt diferențele?

— Îți amintești poemul lui Victor Hugo? „Iubirea unei mame, de nimenea uitată, / De toți împărtășită, întreagă e păstrată”¹⁴? Bine. Așa-i iubirea dintre o mamă și copilul ei. Nu pierde niciodată. Nu se sfărșește nicicând. E veșnică. Iubirea dintre un bărbat și o femeie e altceva. Nu poate fi veșnică. Dar și ea e foarte puternică.

— De ce nu te-ai măritat cu tata?

— Pentru că el nu dorea, presupun. N-avea stabilitate pe planul viitorului profesional. Și voia să rămână liber. S-au suprapus mai multe motive...

— De ce-ați vrut un copil?

— Pentru că am avut o mare iubire, Christine.

— Și-atunci de ce nu v-ați căsătorit?

— El avea niște idei precise despre genul de soție pe care și-o dorea, cred că nu corespundeam criteriilor lui. Voia o soție mai docilă, cred. Și-apoi... e greu, să știi. Probabil nu era numai asta.

— Ce mai era?

— Ei bine, mai ales pe plan social.

— Adică?

— Familia mea, originile mele, mediul meu, buna, toate acestea... nu erau pe gustul lui... Nu aşa ceva căuta.

— N-o iubea pe buna?

— O cunoștea foarte puțin. Nu că n-o iubea. Dar pe mine nu mă-nconjura bogăția. Înțelegi? El provenea dintr-un anumit mediu. Voia o femeie pe care s-o poate

1. Versuri din poemul „Ce siècle avait deux ans” („Veacul avea doi ani”), din volumul *Feuilles d’automne (Frunze de toamnă)*, I.